Gazar byriin proletaarinar negedegtii!   Пролетарии всех стран, соединяйтесь!

Buriaad-Mongoliin YNEN

BK (b) namiin B-M. mozkom ba B-M. resp. TK bolon yiledb. eblelin B-M. zeblelin emenees edər byri niitelegdene. ✎ zilde garça baina.

1933 onii Aavgusta 4 nii edər

№ 177 (1034)

Zakika yne

Sara byriin 2 tək. 50 məngə 3 sariin 7 tək. 50 m. 6 sariin 15 tək. 12 sariin 30 tək. dugaar nezeediin yne 10 məngə

YNENII“ KOROONII AADRIS
Центрсоюзная 19
№телефонная: редактора 34 сек ретаря 323-

NƏKƏD STAALIN, VOROŞIILOV BA KIIROV CAGAANDALAI—BALTIIIN DALAIN KOORONDOKI KANAAL DEERE

Leeningarad (Rosto). Ijyyliiin 18-nii edər nəkəd Staalin, Voroşiilov kojor nək. Kiirovtai kamta Leeningraad jireed, tere edərtəə Cagaandalai Baltiiin dalai kojoriin koorondoki kanaal oçokoor mordoʙo. Tus kanaaliin kədəlməritei ʙagidroteeknigiin zeʙsegzeltiin ʙaidattai tanilcaad, Cagaandalai Sorok garamaar damzan Myyrmansk oçokoor mordozoi. Nəkəd Staalin, Voroşiilov ʙa Kiirovuud Myyrmanskiin garamiigi ʙa Myyrmanskiin çudkalgiin Poliaarno (Aliksaandroovsk) ʙyyktiigi yzeze tanilcaʙa.

DEBŻELTE DEERE

Aparaadiin aza akuin təsəbiin kagas zil dotoriin gyicedkeliin tyryyşiin dyngyyd kojordugaar tabanziliin socializmiin ilaltada dobtololgiin caaşanki erkilelgiin şine şata baisani gerçelene.

Koto ba kədeede manai oronii yiledberiiin kyçen tyrgeer kegzəsəər baina. Oronii kədəlməriçən angiiin bâ olon milijoon kolkoozçod niitiin idebkiin jike urgal niur deere baina. Tyryyşiin taban zil dotor byke aradiin azaliigi şinedkekiin tula baiguulagdasan indyystriiin baaza byke aradiin azakui dotor socialiis yiledberiiin caaşanki urgaliigi, aza yiledberiiin baiguultiin kegzəl, traansportiin şinedkel, socialiis indyystriiin şine gigaantanuudiigi gyicedkel, gazar tariaanii erkilelgiigi erçimteegeer teeknigeer zebsegiel ba socialiis şinedkel kangan çadazai. Kojordugaar tabanziliin ekin zilde byteegdeke 4 bliyymengnyydiin 2—ni byteegdeed, 3—dakini sajadaa byteegekejee baina. Aradiin azakuida ziliin jike udka çanartai Çiliaabinii traagtariin zavood—socialiis gigaant byteegdebe; Manai oroniigi şine şine Magnitostroinuudaar, şine şine zavooduudaar ba stanooguudaar zebsegleke kəndə maşiina dyteeke Uraaliin zavood 4 şine doomnanund ba 3 şine marteenuud bişe kədələzə baigçadiin kədəlməri saizaruulaltatai gaar ede bygede bol metaliis bolzo baigaa orondo çukala aggregaaduud azai.

Tyryyşiin kagas zil dotor kəndə aza yiledberiiin byteece ekin nedeegedr 7,4% urida ziliin ene yjiinkees ilygeer nemebe. Karamitalluurgada zuunii yjede bolodog byteeciiu unaliin zançaliigi saisuulkiin temdeg ilerezei. Kəndə aza yiledberiiin byteeceni urida ziliin tuskai yjiinees: apreelida—5,5%, maida—11,6%, ijyynide—5% geke meteer jikedbe. Ijyyliin tyryyşiin arban konog dotor kremiin şudkal 30%, staali—26%, tyyresenii maltalga—25% geke meteer jikedebe. Elegtr—eneergi tyryyşiin kagas zil dotor 21% urgaba.

Gebeç ede bygede kəndə aza yiledberiiin amzaltanuud bol aza yiledberiiin kədəlməridə zunii yjele bolodog unaliin zanşaliigi usadkakiin temeceliin gancakan ekin usaniigi martaka ygei josotoi. Aza yiledberiiin byteeciin saraas sarada urgabac, tyryyşiin kagas ziliin təsəbiin gyiced dyyrgegdeegyigi martaza bolkogyi.

Aza yiledberiiin byteeciin urgal bol teeknikiigi bolşoviig josoor ezelen çadakiin koinoos temecelenii, byke orondo medeetei SSRK iin AKS-iin ba BK(b)N-iin TK-iin tyyresete Donbaas ba təmər zam tukai togtooluud dotor dursagdasan gol zaabarinuudiin yndeseer aza yiledberiiin kətəlbəriigi gyjeer şinedkesenii yre mən. Aza yiledberiiin urgal bol manai oronii kədəlməriçən angiiin yiledberiiin idebkiiin urgasanii yre. Azaliin byteeciin urgal ba əəriin yniin korol—enyynii çukala temdeg azai, Azaliin byteece tyryyçiin kagas zil dotor 11,3% urgaba.

Çanariin saizaruulkiin tula temeceliin sain zişeenyydiigi avtotraagtoriin aza yiledberi karuulna. Tyryyçiin kagas zil dotor avtotraagtoriin aza yiledberi azaliin byteeciigi 51,6% ergəzəi. Azaliin byteeciin urgaliin urgalta teempeer jabaza baisani çukalaçalan temdegleltei. Avtotraagtoriin aza yiledberide azaliin byteeceni 2 dugaar kvaartalda 65% urgaba. Ene azaliin byteeciin urgalni əərin yne bagadkal ba avtotraagtoriin aza yiledberiiin byteeciin çanar saidkaltai kolbuulagdan jabuulagdasan.

Avtotraagtariin aza yiledberiiin kədəlməriçəd bol manai ulasiin aza akuin yldegçe bykii salbarinuudta teeknigiigi bolşoviig josoor şudalkiin təlee kerkin temeceke keregtei baisanii sain yliger zişee yzyylbe.

Aza yiledberiin əsəltədə manai ulas dotoroo ed tavaariin ergiltiin tyynçelen əsəkə jabadal zokildon tarasan baina. Koto ba kədəə nutagiin azalçan aradiin erilgiigi ergən kerelgleliin tavaaraar kangaka jabadaliigi saizaruulkiin tula keregleg-deke baaza ilete jike bolzoi.

Manai ulasiin socializmiin yndesen baaziigi debzyylke jabadal bol əəriingəə kətəlkii udkatai tylkiciigi mən tyynçelen zaluukan bekize ze baigaa kolkooziin dereebnide yzyylsen baina.

Kojordugaar tabanziliin ekin kabariin tarilgiin ilalta bolbol manai ulasta socialiis indyystri kegzəsən ilaliin tasarşagyi salaani bolno, ene bol socialiis koto gazar şine kolkooziin dereebnitei kelkiee kolbooni bekizeze baisanii gereçe mən, nam bol kədəə azaliigi socialiis josoor siidken zasaka jabadaliigi leeninçelen kətəlbərilsenii amzaltiin gereçe mən.

Kolkooziin dereebni bol kojordoki tabanziliin ekinde ba tyynii tyryyçiin kagas zilde azal kamtaruulgiin ba kədəə azaliigi proletaariin josoor kətəlbərilkiin tylkiyyr bolko—2.650 maşiina traagtariin staanciigi socialiis aza yiledberees ababa. Soveed gazariin pooli beere ene kabar 150 minga şakam traagtarnuud kədəlmərilsen baina, Urgaca kuriaalgiin kampaanida 50 mingan molotiilkanuud 20 minganaas deeşe dviigatil, lokomobiil ba 10 mingamaas deeşe açaanii avtomobilnuud kədəlmərilnə. Enyynees gadana kədəə nutag bol kədəə azakuin azaliigi indyystriin azaltai adali bolgozo tyrgen teempeer ekilsen kədəə azaliin maşiiniin paark (70 tiipiin kyrtel) jikeer abasan ba abazaç baina şuu.

Kezeeç yzegdee edii jikeer, egeel ene kabar kolkooznuud bol socialiis aza yiledberees ba proletaariin zasagaas aguu jike tusalamzaar maşiinaarç proletaariiin emkidkegçe kaadraarç, azakuin katuu kətəlbərəərç ton jikeer dutasan baina. Nam bol kagas zil doloroo MTSiin ba sovkooziin ulas təriin keltesyydte 12.000 tukai ton sain bolşovliguudiigi ilgesen baina. Kədəə nutagta yzyylegdesen ene tusalamziin yreni mənəə kendeç ilerkei karagdana. Kabariin tarilgiin təsəb bol gazariigi sainaar eldeze ba bolzoriini bogonidkozo sovkooz azaliin talaar 109,2%, ba kolkooz azaliin talaar 102% gyicedkegdebe. Sovkooz ba kolkooziin garta byke kabariin tarilgiin debiskeriin 85% kabaadaka bolno, Kolkooziin byke tarilgiin 60% maşiina traagtariin staancaar eldegdesen baina. Dotoriin aguu jike neece tukai, manai socialiis gazar eldyyriiin aşag olzo tukai proletaariin zasag ba socialiis aza yilebberees socialiis gazar eldyyride yzyylke tusalamza ulambyri urgaza baisan tukai gereçelkeer byri jike todorkoi barimtatai faagtanuud keregtei geeçe uu!

Namiin bodoto edər byriin kətəlbəri dooro kabariin tarilgiin təsəb gyicedkesen, socialiis seegtorto byke tarilgiin 85% kabaaduulsan, niudargiigi byrimesen butacokison, kolkooznuudiigi emkidkeliin ba aza akuigi bekizyylke keregte tuilasan nileed jike amzalta, kolkooziin katuu sain idebkiteniigi bii bolgoson, MTSiin ulas təriin kelteseer damzuulan kədəə nutagta proletaariiin kətəibəriigi bekizyylsen ede bygede deerees „əmçiin azaliin suuri bol SSRKiin bykii yndesen rajoonuudta zaiiuulagdazai. kədəə nutagta kolkooziin baiguulaltiin gyiced ilalta kangagdazai“

Keden olon yjiiin kubiskalçadiin şiidkeke geze oroldodog yie nasanii probleeme bolko zizeken yiledberilegçedtei kerkin baika, tyyniigi kaişan geze proletaariiin kubiskaliin ba socialiis baiguulaltiin kabaadagçad bolgoko keregtei geeçeb gedeg ene probleeme bol mənəə bodoto kereg deere, azal deere socializmiin tusada eceslen ergice ygeigeer şiidkegdebe. Enyygeer bolkoloo „proletaariiin kubiskaliin ton çukala ba ton berke yyrgeni şiidkegdezei“ (namiin 17—dugaar konfereenciin togtooloos).

Manai ulasiin kojordugaar tabanziliin kagasta temdegleze baigaa ilalta bol əərəə bytekiin, təsəb ygei kəgzəltiin ba angiiin temeceliigi suladkasanii ecesee dabagdaba geze gancakan itegelgyi mokoonuud ba zasarşagyi oportuniistnar sanaza bolko azai. Ede tələbləgdəsən dabşaltanuudaas ba dabagdasan ilaltanuudiigi karkadaa enyygeer mənəə sanaagaa amarza bolko geze gancakan karmaandaa namiin bileedtei çinoovniguud bodozo bolko azai. Kojordugaar tabanziliin tyryyşiin ilaltanuudiigi cucarşa ygei temeceleer dabaza çadaba. Tede bol nam ba kədəlməriçən angiaar angiiin daisad, oportuniisuud saana amarasan ba əərəə bytekede naidasan tamiruudtai temecesenees ilan dabagdaba. Kojordugaar taban ziliin tyyryyşiin ilaltanuud bol Leeninii TK, nəkər Staalinii agui gyn zoloodolgiin zabçaagaar dabaza şadagdaba. Leeninii TK bol nəkər Staalinii kətəlbəri dooro byke nam kədəlməriçən ba kolkoozçon arad temeniigi kojordugaar tabanziliin şine zorilgonuudiigi gyicedkeke keregte daiçalan kanduulaza, kədəə azaliigi todorkoigoor udaridaka kətəlbərilekə jabadaliigi yzegdeegyi şatada tabiza, yiledberiiin baiguulaltanuud ba traansportiigi zoloodoko jabadaliigi gynzygyigeer şinedken tabiza yyskesen kereg mən.

Tyryyşiin kakas ziliin ilaltanuud bol manai socialiis oronii byke azalçan aradiigi byriç sain ba byriç bejee egçə azallamaar kədəlməridə tataka josotoi gekiin kamta kagas ziliin gyicedkelyyd bol kolo dutuu, ene bol, zəbkən kojor dugaar taban ziliin tyykete aguu jike zorilgonuudiigi gyicedkeke jabadaliin tyryyşiin alkam mən.

Negenç minuutede yndesen faagtiigi martaza bolko ygei baina gabel, yiledberiiin oronuud bol tyryyçiin kagas zilcoo byriç erkim amzaltanuudtaigaar kədəlmərilekə josotoi ba çadakaç baisan. Yiredberiiin byteeciigi deeşelyylke keregte ba ılangajaa əəriin yniigi kimdaruulka bolon socialiis yiledberiiin gargasan edleliin çanariigi saizaruulza çadaka ugaa jikeken neece baisanç bol keregledeze çadagdaa ygei baina. Enyyn tukai tyrbel ygei olon faagtanuud kelene baina. Enyyn tukai təmər zamiin traansportiin kangalta ygei kədəlməri kelene. Enyyn tukai yiledberiiin olon çukula salbarinuudiin (nyyrise, neefti, traansportiin maşiina baiguulga, engətə mitaal zerge) muu kədəlməri kelene.

Enyyn tukai şirem, bolod çudkaka, şine barilganuudiin təsəb yiledberiiin şine baiguulaltanuud ba aggregaatiigi byteeze dyyrgeke jabadaluud gyicedkegdee ygei baişanii faagtanuud kelene. Gebeç, tyryyçiin kagas zillin təsəbiigi gyicedkekiin tula keregleke byke arga, bolomzo niuur deere baisan azai.

Proletaari ulasiin aradiin azakuin təsəb bol 1933 on dotoroo cəm gyiceekegdene. Ene bol—tuiliin jike sine ilaltiigi dabazai. Kriziste ebderegden sandaran unaza baisan kapitaliizma bol, əəsədiingəə doomno ba marteenuudiigi untaraaza yrgelzelseer baina. Bidener bol əəsədiinkiigi gyiced azaldani jabuulza ba şiniigi baiguulza bainabdi. Kapitaliismiin „geeni“ bol stanooguudaa ebdeke, avtomoviilnuudaa duusaka yiledberiiingee kyçiigi dusakiin tula keterkei jike bairlganuudiigi baiguulza baina. Bidener bol Uraalmaş, Çeliaabinii traagtariin zavoodiigi byteeze dyyrgeze bainabdi, edener bol manai socialiis ulasiigi tuiliin jike kyçete onison mikaniizmaar zeb seglen kanganaa.

Kapitatiizmiin „geeni“—foord—bol əəsədiigəə inzeneernyyd ba teeknigyydiigi toocon karaalaza butacokigdoson „feerme masteris koigoo“ arçalan kamagaatkiin idiaal bolgozoi. Ameerkiin feermiin ezed—byrzyinyyd bol urgaciigi ygei kiike tarilgiigi kasaza bagadkaka jabadaliin təlee oroldozo, tyygeeree bol ediingee yniigi togtoon barika ba tyynii kemzeegi ergəkiin jabuulga kiize baina. Bidener bol əəsədiingəə soçialiis azayiledberiiin oronuudiigi tuiliin kyçeteigeer zagsaan əəsədiingəə socialiis gigaantanuudiigi byke kyçeereni jabuulza bainabdi. Manai ulas erkim sain socialis urgacaa geelge ygei ba dyyreneer kuriaaza abkiin təlee byke kyçee daiçalan elesyylze baina.

„Kapitaliis sisteemiin azakui bol tenkei ygei ba bata bişe bolon mənəə əəriingəə yjiigi ezelen əngərçə baina . . .“ (Staalin). Enyyniigi deere bicegdesen kojor janziin faagtanuud bol arcaldaşa ygeigeer gerşəlne.

Soveed ulas'in faagta baidal ba temecel bol, byke kapitaliizmiin mən çanariigi ileryylen zəriçəzə, manai aradiin azakuin tuiliin jike debzelte deere baisaniigi karuulna. Bolşoviig josoor kədəlmərilezə 1933 onii berkeşeelyydiin ynekeeree syylçiin zil bolgoko jabadaliigi tuilaza çadakabdi.

BK (b) namiin TK-iin ba AKS-iin togtooliin yndeseer təmər zamiin traansportiin kədəlməriigi eris şinedken ʙaiguulka.

Zam deere uçarasan byke boomtonuudiigi bulin garaka

Sajakan tunkaglagdasan kolbooto ulasiin BK (b) namiin TK—iin ba Aradiin komisaarnariin soveediin təmər zamiin traansporta tukai togtool aikabtar jike ulas təriin ba azaliin udka çanartai baina.

Təmər zamuudiin dutuu dundanuudiigi T.K. ba AKS—iin togtool bol ilieer todorgoigoor, cekeer temdegleze egesən baika tula tyynii yndesen deere traasnportiin byke kədəlməriigi yndeseereni şinedken baiguulza zam deere uçarasan byke saad boomtonuudiigi ba oportuniis ba burikraad josoor kandadag yzelyydiini ygei bolgon cockiko keregtei.

Traansportiin byke emkinyyd: namiin emki yyryyd, komsomooliin yyryyd, profsojuuz ba zakirgaanii oronuud bol odoo edərees ekilze əəsədiingəə kədəlməridə tokiooldoson dutuu dunda zyilyydee proletaariin kurca şyymzeliin dələər ileçelen gargaza daiçalkii josoor usadkakaar yle baran azal yiledberiiingee ceeke brigaada ba tasaguudta kətəlbərilekə kətəlbərieə şineer tabika josotoi. Ilangajaa komuniistanariin urida byri jike zorilgo baina gebel, teden bol traansportiin byke kədəlməriiin tasaguud deere kariuucalga ba yyrgee deere yrgeze, təmər zamiin traansportiin kədəlməriigi şinedken baiguulka tukai TK—iin ba AKS—iin togtooliigi bejelyylkeregiigi tologoiloko josotoi baina.

Kancaliaarsk-burikraadiin dyyrşilees ogtolon kagacaka josotoi ba zamiin şugam deere negen duugaar garaza təmər zamiin keregte ba zamiin teeknigte eris şudalka cag jirezei. Baigaliin çinadaki təmər zamiin Veekneydiin tasag (zangilaa) jamar zerge kədəlməriee şinedken baiguulza namiin TK iin ba AKS—iin togtooliigi kerzerge bodoto baidal deere bejelyylkiin təlee daiçalkii josoor temecen orozo baina be geze, asuuka bol, jərə tyryyşiin alkamiigi alkakasan bolboç eçəə yni byteeke josotoi kədəlmərinyyd kiigdee edii baina.

Dipoogiin talaar.

Təmər zamiin Veerkneydiin dipoo bol TK-iin ba AKS-iin togtooliin tunkaglagdagsan edərees ekilen niitiin nebtereliin kədəlməriigi ergəər jabuulza tokiooldoson keden olon zuram busiin yzegdelyydiin dalda baisaniigi eliryylsen baina.

Zişeelebel, zer zebsegiin ceekede zebsegyydtei ezegyi kandaka, kukalka, ebdeke, kajaka, yrike g, m. buzagai yzegdelyyd baisanaa eliereze tyyniigi usadkakiin kemzee abtasan ba tus ceekinkid bol sintiaabri negen kyrter byke zebsegyydee erkim zergede oruulka geze, ujalga abasan baika juma. Kədəlməriiin təsəb bol buruu tələblegdesen ba nege ekilesen kədəlməriee ecesteni kyrter dyyrgeke ygei, paravoozuudiigi cag bolzor dotorni zasabarilaad jabadaliigi kangaza çadadag ygei, karin kədəlməriçənii kyçiigi zəbəər emkidken tabiza gyiced çadagdaa ygei baisan ba mənəə tere muu baidaliin ylegdel baisaar azai.

Tyynii caana vagoonii ceekiigi abaad yzebel, tende dutuu zyilnyyd aikabtar olon, Tus ceekiigi TK-iin ba AKS iin togtooliin josoor vagoonno paark bolgon şinedken baiguulka josotoi aad, enyynde byridyylen gyiceldyylke kədəlməriçənii kyçen aikabtar dutuu baina gebel, 16 sleesarinar, 8 Ploodniguud, 2 maliraa ba busa olon janziin mergezeltei kədəlməriçədtei kamta 117 kədəlməriçəd kereglegdeke baisan aad mənəə tedeni ygei.

Uridnii kuuçan kətəlbərini kaadra beleledkeke tukai ogto sanal bodoloo tabisan ygei ba josotoi kancaliaarsk burikraad josoor kətəlbəri kədəlməriee jabuuldag baisani ende eliresen baina.

Zam jabuulgiin albanii talaar.

Zam jabuulgiin albanii gurbalzan bol namiin TK-iin ba AKS-iin togtooliigi bodoto azal kereg deereni bejelyylke keregte nigta orozo, kədəlməriçədiin dunda ceekenyydte TK-iin ba AKS-iin togtooliigi zəblən tanilcuulkiin tula niitiingee kural, keerəldəə kiize ekilesen baina.

Inzeneer teeknigiin kədəlməriçədiigi yiledberide kanduulaka ba bişe kariuucalgata alban kaagçad bol zarim keltesyydiin usadkagdakatai kamta yiledberide ceke orozo baina gebel, dipoogiin naşaalniigi niitiin nebtereliin kədəlməriiin talaar orogço nək. Pitroov bol paravooziin maşiiniista bolzo orobo, mən dipoogiin naşaalnigiin orologço nək. Rozozinkoov bol basa maşaniist bolzoi.

Dipoogiin naş. eksplotaaciin talaar orlogco nək. Deemski bol zasabariiin maaster bolson g.m. busa inzineer-teeknigyyd kanciliaaraas zamiin şugam deere garazai. Zygeer ene alkamiigi kiikeer kizaarlaza bolono ygei, caaşaa ujalgaa ker zerge dyyrgeseniigi çanga kinaka josotoi ba ene talaar oloson amzaltanuudaa oiriin cagaa bekizyylke keregtei.

Təmər zamaikid oiriin cagaa socialiis məriicəə ba cokidosoto gabşagaiçalgiin josoor ilaltiin amzaltiigi dabka josotoi ba dabkaç ujalgatai.

D-iin.

Osoaviakiimiin yyryydiin kədəlməriigi şinedkeke jabadalda namiin yyryydees bolşoviig udaridalgaar kangaka.

Eki zakagyi ʙolçoson negen yyr

Deede-Yde. Ibolgiin somon dotor 6 kolkooznuud bii, anka ede kolkooznuudiin dergede 6 osoaviakiimiinn yyryyd emkidkedesen baina, tere geseer ede yyryydiin kiisen byteesen kədəlməriigi karaza yzeke jumbol, odoo kyrtere kiisen kədəlməriigi medekees baitagai, yyr geze oloko karaka juma baina ygei, ene emkiigi kətəlbərilekə josotoi nam komsomooliin yyryyd juuç kiisen ygei baina.

Nege zarim osoavikiimiin yyriin sekritaariin jarikani bol, „əngerəgçə ziliin yjede osoogiin yyr bii belei, a mənəə zilde kai ygeile geeçe akadaa, oldokonç berketei baina“ geze josotoilo oportoniisoor keleze suuka jum. Jərdəə osoavikiimiin kiisen kədəlməri juuç baina ygei. cereegiin nasatanii dunda yseg medeke ygeigi usadkaka jabadalda juuç kiigdee ygei baina. Ali olon osoogiin lotoroin bileedyyd taraagdaa ygei, kaircagiin ojoorto ymkei caarsan bolzo kebtene.

Enyynees gadana, odoo zunii yjede jabuulagdasan osoavikiimiin kədəlməriigi saizaruulka negen sara dotor Ibolgiin somon dotorki yyryyd juuç kiisen ygei baina.

Z. Çemediin.

Jamarç udaridalga ygei baina

Aga. Onon—Kamnigan Kuşuunii Өrəənii somonii osoavikiimiin yyr bol, odoo kabariin yjede jamarç kədəlməri ygei noirsosoor nelieed udaan bolbo.

Gebeç ene yyriin byke kədəlməriigi saizaruulza urigçani jabuulkiigi tus somonii nam komsomooliin yyriin zygees jamarç opiratiivno kətəlbəri egədəg ygei „əərəə saizarkiigi“ kylieegeed suudag baina. Çine sungaltaç bolka aad boloo edii. sineer kətəlbərilekə josonç delgeree ydii baina.

Aimagiin osoavikiimaas jiresen biçelge zaabarinuudç yzegdedeg ygei miil kosorozo baidag şuu. Iimees tus somonii nam komsomooliin emkinyyd bol, darui cagaa eris kubilalta kiize, tus yyriin kədəlməriigi şalgaza saizarnulkiigi oroldoko josotoi.

Ynenii gabşagai.

Jamarç kədəlməri jabuulna ygei.

Selenge. Borgoin koninii sovkooziin dergedeki osoavikiimiin yyr bol 1932 onoos ekilen odoo kyrtel jamarç kədəlməri jabuulna ygei, enyynees baitagai yyriin sekritaarç oldokojoo bolison, geşyydiin tatabariigiç cuglnulagdana ygei, eldeb lotoroin ba urislamziin caarsan taraagdaa edii, taraaka kynç ygei miil kebtyylze baina. zokiko gazaraas kemzee abka josotoi.

D—iin.

Kanciliaariin kətəlbəriigi orkizo, opiratiiv tələbtə orko

M.-Şiber. Bodonguudiin somonii zəbləl ulas təriin çanartai əbəsəkuriaalgiin kədəlməriigi cag bolzortoni gyicedken jabuulkiin koinoos sanalaa ogto tabina ygei, karin sanaa amarkan kancaliaar dotoroo suuza baikaas bişa juuç kiine ygei.

Somon dotoroo niite nolkoozçodiin ba əmçiin azaltanii dunda əbəsə kuriaalgiin kampaaniigi əngərgəkə tukaida niitede nebtereliin kədəlməri ogto jabuulagdaa ygei. Somonii zəbləliin zygees kolkooznuudiin əbəsənii kədəlməridə opiratiivno kətəlbəri egtədəg ygei baina. Əbəsənii kədəlməridə cag bolzortoo orokiigi oroldodogç ygei tiigeseer „əərəə bytekede“ naidaad suudag baina. Sonomii zəbləliin prizidiyymiin kural deere əbəsəkuriaalgiin kədəlməri tukai negeç kelcesen ygei. Iimees tus somonii zarim kolkooznuud bol əbəsəkuriaalgiin kəbəlməridə tuiliin tasaldaltai jabaza baina. Zokiko gazaraas katuu kemzee, abça tus somonii zəbləliigi opiratiivno kətəlbəritei bolgoko ton çukala.

Kilgo Buriaad.

Zagasanii beledkeliigi baakanç suladkaza bolko ygei

Jaruuna ba Kabaan kojor rojoonuud yldeze jabana.

Zagasa agnuuriiigi erkileke jabadaliin ug zorilgo ba udka çanar bol kemzee ygei jike ba kedelmeriçediin bolon byke azalçadiin idee kooliin risyyrsiigi arbizuulka keregte şiidkeke çanartai baina. Zagasa agnuuriiin azal bol mal azaliigi kegzeeke tyynii too tologoigi kimagadaka jabadalda aikabtar jike tusatai.

Erkim sain ba sainaar çanartaigaar azallasan zagasan bol eeriingee çanariin ba amtanii talaar azalçadiin kooldo jamarç makanda buligdaka ygei azai. Zagasanii azaliigi ergeer ba bolbosorongui josoor erkileke jabadal bol ulastaa aikabtar jike olzobori eke baina.

Zagasa agnuuriiin azaliigi debzyylke ba jerenkii zagasa usanaas agnan barika jabdal kemzee ygei jikenyyd zeerinyyd gargaşalagdadag basa, eeriingee yndesen azaliin kazuugaar kamasuuriiin azal bolgozo erkiledeg baina.

Zygeer jike jikenyyd dalainuud ta abaad yzeke bol, tende zagasanii azaliigi tuskailan erkildeg ba aza yiledberinyydiigi jikeer baiguuladag bolboç tiime jike meren dalai ygei manai Buriaad—Mongoliin respyyblikiin erko baidal deere abaad yzeke bol zagasa agnuuriiin azaliigi kamasuuriiin azal geze toolokoor azai.

Gebeç zagasanii azaliin agnuuriiin azaliigi kediiç manai respyyblikiin erke baidal deere bolbolni kojordoki şatiin çanartai geze ugtaa bolno ygei. Manai Buriaad—Mongol respyyblig dotoroo kemzeegeer baga bolboç eldeb janziin çanar saintai zagastainuud nuuruud usa merenyyd baina: Baigal dalai, Jaruuniin nuur, Selenge meren Yde gol bargazan g. m.

Ede nuuruud ba usa merenyydees zagasanii agnuuriiigi ton sainaar erkileze çadaad baibal biden bol ganca eeriingee resqyyblikiin dotoriin ereltiigi kangakar yle baran byke kolbooto ulas dotoroo keregleke keregcelde erkim sain zagasa egelceze çadaka bainabdi.

Manai respyyblike dotoroo zagasanii azaliigi erkildeg gol: rojoonuud bol
Kabaansk, Bargazan, Selenge, Veerkaniydiinsk, ba Jaruuna, ede bolno. Ɵngersen zilde manai B—M repyyblike bol zagasa beledkeliin talaar daabrita tesebee gyicedkeze çadasan ygei ba nam ba zasagiin gazaruudiin zygees zagasanii agnuuri tukai ba ulastaa zagasa tuşaka tukai daabarita togtooluudiigi bodoto baidal deereni bejelyyldeg ygei baisan azai.

Ene engersen manai alduuta kereg bol odoo zilde surgaal bolzo eke josotoi baisan aad, karin ene zilde, tere baidalaa dabtakiin tulda kereze bainabdi.

Moziin namiin komiteed ba AKS bol zagasa agnuuriiin ekilke yjees daiçalkii togtooluudiigi gargasan bolboç, zagasa agnuuriiigi erkildeg zarim rojuunuudiin namiin komiteeduud, soveediin emkinyyd ba tyynçelen eeree zagasa agnuuriiin kolkooznuudiin respyyblikiin kolbooç (Burriibaagkolkoozsojuuz) bol bodoto azal baidal deereni belelyylke keregte buzagai koirogoor kandasan baina.

Juube gekede, Jaruuniin rojoon bol gurbadaki kvartaal dotoroo kamta 3429 ceenter zagasa beledkeke tesebtei baisan aad ijyyli 20—nii ederiin medeegeer miil 45 ceenter juu ali tesebiin 1,3 kubiigi dyyrgesen baina. Kabaansk, rojoon bol 4895 ceenter beledkeke baisan aad men ederiin medeegeer 20,5 kubi ali 1006 ceenter beledkesen baina.

Tyynii caana gurbadaki kvartaaliin tesebiigi miil 6,6 kubi gyicedkesen. Selengiin aimagiin baibaç, basa ziliin tesebiigi 48,46 kubi dyyrgeseniigi karaada abkaar baina. Ene deere dursagdasan rojoonuud bol jamar uçaraas zagasa beledkeliin tesebiigi gyicedkeke jabadalda yldengi jabasan bainab, geze aşuuka bol, raikomuudaas ekileed zagasanii azaliigi erkilegçi kolkooznuudiin rojoonuudiin kolboon ba doodo şatiin nam komsomoolnuudiin emki yyryyd bol kabar—zunii zagasanii agnuuriiigi erçemtei engergeke jabadalda ertees daiçalkii josoor beledkeze çadaa ygei, keniiç medeseer alibaa çukala kampaaninuud, ulas teriin ba aza akuin udka çanartai kedelmerinyyd uridçalan beledkeliin kedelmeriiigi jamar jabuulsanaas tyynii byteemziin amzalta şaltagaalka baina şuu.

Yligerlekede: ger barikiigi kycebel, uridçalan, tyynde kergelegdke modiigi, kybken ba bişe matiraaluudiigi barika kedelmeriçediigi jamar kemzyyrteegeer barikiin proegtiigi cem beledkeze byridkeed barilgadaa orodog baina. Kerebee tere ygeigeer jamarç ger byteeke ygei asanii bykende eli baika josotoi.

Enyynde aldali bişe kedelmerinyyd basa beledkelees şaltagaalka baina şuu. Gadana, zagasanii azaltai kolkooznuudiigi bolşoviig josoor ketelberileze, tedeniigi azaliin ba emkidkeliin talaar bekizyylze, angiiin busad etegeedyydees eris ceberleke g. m. jabadaluudiigi sulaar jabuulagdasan. Zagasanii agnuuri deere socialiis meriiceө, udaarnigçalga ba niitiin bygsiir geke metiin azaliin meeteduudiigi ergeer nebteryylke bolon sojol gegeereliiin ba niitiin bolbosoroliin kedelmeri jike josoçolon jabuulagdadag ygei baina.

Engiin naimaa konzooçodtoi eris çangaar temecesen ygei uçaraas kolkoozçon ba emçeten bol agnaza baisan zagasaa en tyryyde ulastaatuşaakiin orondo, karin delgyyr deere gargaza kudaldaka jabadaliigi yzyyldeg baina.

Tyynii caana çukala temdeglegdeke uçar bol Burriibaagkolkoozsojuuz bol kedee rojoonuudiin rairiibaag kolkoozsojuuznuudiigi onobçotoigoor ketelberileze zaabari diregtiivyydiigi cag bolzor dotoroni gargaka ba tesebiin gyicedkeliin tukaida todorkoi medeegi erike bolon eeriin zygees bejeeree zagasanii agnuuri deere garaza amidii ketelberileke talaar jike koirogoor kandadag baina.

Zygeer zagasanii beledkel bol jerenkii deere muu jabana geze bolko ygei. Zagasa beledkeliin froont deere ba ilangajaa gurbadaki kvartaaliin tesebiin gyicedkelgede amzaltanuudiigi dabasan rojoonuud baina: Veerkaniydiin rojoon—94,6 kubi Bargazanii rojoon 44,57 kubi gyicedkezei.

Uçar iimede caaşaa zagasanii beledkeliigi baakanç suladkaza bolko ygei. Amzaltiigi dabasan rojoonuud bol, enyygeeree sadkaldin ygei ulam bekizyylze caaşaa ulam amzaltiigi kyceke josotoi ba yldengi jabagçad bol udaarnigçalga kedelmerieeree duutuunuudaa jabadaldaa zasaza gurbadaki kvartaaliin tesebiigi 100 kubi dyyrgekeer ulastaa erkim sain çanartai zagasiigi cag bolzor dotorni tuçaaza azalçadiin idee kooliin resyyrsiigi saizaruulajaa.

D. Z. D—nii

FZK-bol kedelmeriçediin byke ereltenyydiigi cag daruidani kangaza baika josotoi.

Tipograafiin faabrig zavoodiin komiteediin kedelmeri ton sula.

FZK — b o l byke kedelmeriçediin iriltenyydiigi cag daruidani kangaza baika josotoi gabeç, Tipograafiiin faabrig zavoodiin kemiteed bol kedelmeriçediingee baira baidaliin ba tedenii yiledberi sangiin tesebee ilyybçelen gyicedkeke jabadalda bolon kedelmeriçediin eesed koorondiin socialiis meriicee—gabşagaiçalalgiin doldiniigi yrgeke jabadalda oroilon emkidkegçe baika josotoi aad menee eder tus yiledberiiin fabzabkom ene tuiliin çukala eeriingee zailaşa ygei ujalgajaa gyicedkeze çadaa ygei baina gebel: kedelmeriçedingee kaaltatai stoloovodo kedelmeriçediin kooliigi saizaruulza çadaa ygei ba udaarniguudiigi saizaruulagdasan kooltoi bolgokiigi kojor tiporaafiin direegtoruudç beje bejee karalcaad jabuulga kiigee ygei ba kojor tipograafiin byke kedelmeriçediigi oroilon kamagaalaka—fabzabkomç sanalaa tyynteişi kanduulaa ygei baina. Enyynees gadana bygede kedelmeriçediin kamtiin cuçlaa kiikeer gurba dyrbe dakin zaralasan bolboç fabzabkomiin ergildece ygei deerees kedelmeriçediin cuglaan negendeç boloo ygei kodo koişoluulagdasan baina.

Kedelmeriçed koorondiin socialiis meriiceenii ba udaarnigçalalgiin doogovoriigi fabzabkomiin zygees cag cagta şalgan yzedeg ygei baina.

Deere bicegdesen byke dutuu zyilyydee tipograafiin fabzabkom bol darui cagaa zasan, byke kedelmeriçediingee aza baidaliigi saizaruulaka kedelmeriçed koorondiin socialiis meriicee udaarnigçalgiigi ergedken 1933 onii—yiledberi sangiin tesebee ilyybçelen dyyrgeke jabadaliigi oroilon udaridakani tuiliin çukala bolbuu.

N. D.

Tobço medeecelyyd.

Zalcbyyrgiin (Aavstrida) deegyyriin Germaaniiin 7 agaariin ongoconuud niideze naloogiin ba sklaad kuriaaza abkiin busalgaanda uriaalaza, zasagiin gazariigi esergyycesen kuudasanuudiigi taraan şidebe. Enyynii tukai gurba dakinaa şineer zorin arcaka jabadaliigi kiike tukai Beerlinde baigaa Aavstriin elçende daalgagdazai.

* * *

Koito Ameerkiin kobooto ştaadta busa'gaanii jabadal ergegdeze baina. Pinsilivaani ba Grafstvo — Faietede 16 mingan uuliin çuluunii aza yiledberiiin kedelmeriçediin busalgaa kiize baisan gazarta keden olon ceregyydiigi pylimioodtoigoor ilgeebe. Tus kedelmeriçed bol calin kelesee jike bolguulkiin ba yiledberiçenii ebleliigi mederen karakiig erize busalgaan kiisen baina. Busalgaaçan ba poliiciin koorondo çusata neşeceldeen bolzo baisan baina.

* * *

Assşisteedpreesees medeeceke ni, Francuuziin yndese bariza me deecesen zyilyydeni, Koito Ameerkiin kolbooto ştaad bol, Filiipinii baruuntaiki 7 araluudta teiron orokiigi Fraancada niuuca taibari egebe gesen baina. Vaşingatoondo kelcekedee tus araliigi Japoon ezelee ygei, karin Fraanca ezeleed baina gezei.

* * *

Antveerpinde (Veelgide) Amstirdaamskiin yiledberiçenii ebleliin internacionaaliin kongrees neegdebe. Germaaniiin teleelegçe baigaa ygei. Barilgaçanii reformiistsk yiledberiçenii ebleliin negedel bo Beerlinde baicanaa Amstirdaar kotodo ryyze jirekiin tukai sajakan Brooselida bolson kongreesaar batalba.

Kiliin caana

Aavgustiin 1 kapitaalta ulasta.

Fraancada. Pariiza kotiin şadaraar keden olon miitinge ba demonstraacanuud bolbo. Sendene ba tyynçelen Banisiein miitingenyydte keden mingan araduud kabaadalcaba. Tus miitingenvydte yiledberiçenii ebleliin, impirialiizmiigi esergyyceke kolboon (Liigi), uridiin dain ceregte jabalcagçadiin kubiskalta negedel, komuniis namiin azal ygeiçyydiin komiteed, komsomool MOPR—iin gadaadiin kedemeriçen g. m. olon emkinyydiin zygees yge kelecegeezei. Komuniis namiin TK—iin geşyyd: Maarti, Kaaşan, Peeri, Diyklo gegçed yge kelebo. Men Liivede mingen kyntei demonstraaca bolson ba Lionede 1500 kyntei demonstraaca bolson baina.

* * *

Kitadta. Aavgustiin 1-nii eder, Kitadiin zasag ba tyynçelen olon ulasiin koorondokiiin kvartaal bol, tus ederiin dain baildaagi esergyyceke ederiin serte demonstraacanuudiigi butargakiin kemzeenyydiigi jikeer jabuulba. Byke poliiconuudaa daiçalan zagsaagaa. Niite olonii miitingiigi korioo. Surguuli ba faabriguudiigi çangaar sakiza baigaa. Kitadiin jabagan ceregyyd kotodo negzyyl kiisen g. m. aikabtar olon janziin kemzeenyydiigi jabuulba. Ilangajaa kotiin baruun taliin azayiledberiin rajoonuudta tuskai sanalaa tabizai, uçarni bol, tendees komuniistanuudiin loozongo, kuudasanuud ba zurag plakaaduud oldoson baika juma azai.

* * *

Ispaanida. Ispaaniaas abtasan medeegeer, aavgustiin 1—nii eder Sevilijeede komuniis namiin ketelberi dooro niitiin bosolgo zavostoovko ekilzei.

Redaagtor S. Şiraboon.

Ogoroodiin azal

Koto şadariin ogoroodiin azalda sanalaa jikeer tabika

Voroşiiloviin neremzite kopkoozto ogoroodiin ebese tyylgen sula engergegdeze baina.

Kedelmeriçediin ba azalçadiin idee kooliin risyyrsiigi ergedken aribizuulka keregte ogoroodiin urgaca bol şiidkekii çanartai begeed iimede kodto şadariin ogoroodiin azaliin ug zorilgo bol tuiliin gynzygei baina.

Ogoroodiin tarilgiigi tarika jabadal bol kabariin tarilgiin kampaaniaas negeç dooşo bişe kariuucalgatai ba ogoroodiin urgaciigi kuriaaka jabadal bol urgaciigi kuriaalgaas negeç dooşo bişe kariuucalgatai geze medeke çukala.

Ilangajaa çukala sanalaa kanduulaka uçar juuba gekede, ogoroodiin azaliigi erkileze tyynees sain yrizel kylieeke zam bol, tyyniigi erkim sainaar azallasan ba ebese şaralziigi tyyke, şoroigi obooloko, usalaka gazariigi butaruulza zeeleryylke bolon eder byride kinan karaza, tyynii eldeb daisanguud: tarçaa, korkoi-cokotoi sain temecesenees şaltagaalka baina şuu.

Manai Veerkeni—Ydiin dergedeki kopkooznuud bol menee ziliin ogoroodiin tarilgiigi jikeken dutamagtaigaar engergesen ba araai geze tarisan ogoroodiingoo tarimaliigi zunii cagta maşa sainaar azallaza ebese şaralziigi tyyze urgaciin sain yrzeliigi abkiin tula byke kyçe çadalaa kanduulka baisan josotoi aad karin Veerkni—Ydiin kedelmeriçediin teb korşoonii medelde baisan Voroşiiloviin neremzete kopkooziin egesen aavgust negenii medeegeer karaza yzekede ogoroodiin ebese tyylgenii kampaani bol buzagai sula jabaza baisani ilerene.

Gebel, morkoov geze 17,5 ga urgaciin ebese tyyke tesebtei baisan aad tyynee 100 kubi dyyrgesen baina, pomidoor—13 ga gazariin ebese tyyke baisan aad, tyynii 19,2 kubi dyyrgebe, kartoovko—100 gaagiin 25 kubiigi dyyrgebe, kapuust — 43 gaagiin 4,1 kubi ba oroi kamta deere ogoroodiin ebese tyyke kampaaniiin teseb araikan 54,9 kubi gyicedkegdesen baina.

Odoo erte bolcdog ogoroodiin urgaciigi kuriaaza ekilkeer boloo. Karin ebesiigi tyyke jabadaliigi tasalduulsani gaikaltai baina. Kotiin kedelmeriçed ba byke azalçan arad bol ogoroodiin şine urgaciigi kylieeze baina.

Uçar iimede Voroşiiloviin neremzete kopkooz bol ene ederees ekilen cag oroi boloo gen ygei ogorodiingoo ebesiigi tyyke jabadaliin teempiigi byri kurdadkaza avgyysta 10 kyrtere dyyrgeke ba kedelmeriçediigi ogoroodiin erkim sain urgacaar kangaka josotoi bolson baina.

DZ.D—nii

Издательства „Бурправда" и „Унэн", Бурлито № 32